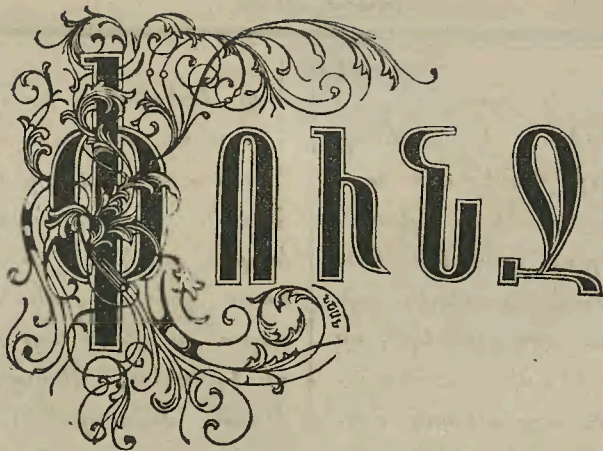

1. Փոստը 20 ժամ ԲՇԱԲԹԻ Է. ՇԱԲԹ օրերը կը հրատարակուի :
2. Տարեկան բաժանորդագիրն է միայն չորս արծաթ մեծիս կանխիկ վճարելի, քե՛ մայրաքաղաքիս եւ իւր արտարժանաց Է. քե՛ գաւառաց համար :
3. Վեց եւ երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կընդունուի :
4. Տեղական Է. գաւառական քղապարտութեան ծախքը խմբագրութիւնը պիտի վճարէ :
5. Հատը մէկ դրշ. մեծիս, եւ կը գտնուի մասնաւորապէս Պանդէ գաբու Սոսնի Պողոս աղայի խանութը :

6. Ծանուցում տողը 3 դրշ է մէկ անգամի համար : Աւելի ամսոց կըլլայ անելի անգամներու համար :
7. Խմբագրութեան վերաբերեալ սրեւե գիր ուղղելի առ ՏԵՐԵՆ՝ Տէր Հ. Ս. Արամեանի Կ. Պոլիս Պալք բազար Նաճիյէ խան վերի յարկ Թիւ 16

ADRESSE

H. S. Hladjadjian

Directeur du Journal Armenien POUNTCHE
16 Nafé Han, Balouk Bazar Constantinople.

Թիւ 1540

ՇԱԲԹ

1884 ՅԱՆՎԱՐ 40

ԱԶԳԱՅԻՆ

Հանդէս կոչելի

Երկար ժամանակէ հետէ Հայ լրագրութիւնն և մասնաւորապէս մեր յաճախ յորդոր կարգացած եմք և կկարգամք հայկական գեղեցիկ սեւերն, թէ հանդերձից պարզութեամբ կվայլին գեղեցկութիւն ու վսեմութիւն : Եւ ուրախ եմք, տեսնելով որ այդ երկար ժամանակեայ յորդորը վերջապէս սկսած են փոքր ի շատէ արդիւնք ունենալ : Սակայն կարի յոյժ մեծ կըլլայ մեր ցաւն, մեր դարմանքն, երբ կնկատեմք որ կղերին մէջ՝ որոյ աշակցութիւնը կընդգրկեմք ազգային բարոյակաւորութեան ուղղութեան ու զարգացման համար, կղերի՛ն մէջ դժբաղդաբար վերջին ժամանակներս կտեսնուին ոմանք, որ շրջապատող կանանց վայել ու յատուկ արտաւայել սեւերով և այլանդակ գոյներու ու ձևերու սիրահարած՝ ողջխոհ ազգայնոց և օտարազգեաց դայթակղութեան ու զրուանաց տեղի կուտան : Եթէ կին մարդն, այդ մարդն՝ աշխարհիկ մարդն կմեղադրուին սեւերովի համար, որչափ եւս առաւել կղերական մարդն, եկեղեցականը, կրօնականը. և որչափ եւս առաւել եթէ կաթողիկոս ըլլայ, եթէ եպիսկոպոս ըլլայ, որոյ պաշտօնն ու պարտաւորութիւնն է միանգամայն վարդապետել ուսուցանել հասարակաց թէ՛ Հանդէս Ժողովը և ծաղր երեսոց և այլ ոտից պատիւն չմտնէ :

Մեր արդարութիւն չեմք համարիր մեղադրել այն անձինքն, որք գիտողութիւն կընեն Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսին եկեղեցւոյ մէջ դրած վեղարին դոյնին, եւ գուրքը փողոյն և պաշտօնական ու անպաշտօն այցելութեանց ժամանակ կրած գլխարկին տարօրինակ, տձեւ ու գոյնզգոյն և հետեւաբար այլանդակ լինելուն համար : Տեսնեմք անգամ մը զնորին ամենապատուութիւնը Ղաւթիկոյ եկեղեցւոյ բակէն անցած ատենը, ուր նոյն օրը խուռն

բազմութիւն կար ազգային ժողովոյ գումարման օրն ըլլալուն պատճառաւ. տեսնեմք, կարմրեցանք ու մեր աչիւնքը փակեցինք : Այնուհետեւ լսեցինք թէ, սոյն գլխարկին այլանդակութեան համար բարձրաստիճան նախարարաց ոմանք ալ գիտողութիւն ըրած են, իրենց տեսութեան գացած ժամանակն ալ անով երեւելուն համար : Եւ միթէ Բուսնիոյ ազգայնոց մէջ նուա՞ղ դայթակղութեան պատճառ եղած են գեր. Նար-Պէյ Սրբազանի, յեկեղեցիս և արտաքոյ եկեղեցեաց կրած հանդերձներն, որոց դոյնը մինչև 9-10 հաշուած են :

Ինչո՞ւ արդեօք օրինակ չեն առնուր Ս. Պատրիարք Հայրը որ հանդերձից պարզութեամբ ու կոկկութեամբ կվայլի : Ուր չեն մեծարեր զինքը՝ սոյն պարզութեան պատճառաւ : Ո՛չ ապաքէն և եւս պատկառելի կհանդիսանայ :

Կիլիկիոյ ամեն Կաթողիկոսը պէտք չէ որ յամուի իւր հանդերձից մէջ պէտք եղած փոփոխութիւնն ընելու համար : Թերեւս սխալած է կարծելով, թէ իւր կաթողիկոսական շուքը կուտանայ՝ տարօրինակ կերպարանք : Սխալն ուղղել մեծութիւն է. իսկ յամուիլ միայն՝ փոքրագուրութիւն : Ամեն ժամանակ, բայց առաւել ներկայ ժամանակիս մէջ պարզութիւն ու կոկկութիւն անհրաժեշտ է ամեն կարգի անձանց, և մասնաւորապէս անոնց համար՝ որ ժողովրդեան կրօնական կամ քաղաքական իշխանք, առաջնորդք են, և ժողովրդեան ուղղիչ ու օրինակ լինելու պարտ ու պաշտօն ունին :

Լուր կայ, թէ Սոյ Ս. Կաթողիկոսն իւր հետ բերած է Սրբոյ վանուց եկեղեցական անօթոյ գլխաւոր և թանկագին մասնք, յորում կգտնուի համակ ոսկի ընտիր և չքնաղ սկիհ մը՝ զոր ժամանակաւ Տիւղեան գերդաստանը նուիրած է եղեր : Չեմք գիտեր, թէ այս անօթոյ բեր-

ուելուն պատճառն ի՞նչ է. արդեօք անվստահութեամբ, թէ՛ ուրիշ պատճառաւ հետը կըլլեցուն է նորին ամենապատուութիւնը :

— Ազգայնոց մէկն առաջարկեր է Պատրիարքարանի որ Հայ տուներէն հաւաքուի ոչխարի մի ոսկրներն, և վաճառուելով արդիւնքը ազգային դաստիարակութեան ծախուց յատկանայ : Վարչական խորհուրդն ընդունելով սոյն առաջարկութիւնը՝ կըլծա կան և տնտեսական խորհրդական էֆէնտիներուն յանձներ է տեսնել առաջարկութեան հեղինակին ծրագիրն և խորհրդակցիլ գործադրութեան պարագայից վրայ : Հաշիւ կըլլայ թէ տարին 3-4000 լիւր արդիւնք կգոյանայ :

— Ուրիշ ազգային մ'ալ գիտել տալով թէ Ազգին մէջ բազում հողաթափ կսպառի, բայց բնաւ չկայ հողաթափ շինող ու վաճառող Հայ՝ առաջարկեր է Պատրիարքարանի, որ ազգային Հիւանդանոցի մէջ տեղ տրուի իրեն՝ յատկապէս հողաթափ շինելու և աշակերտ հասցունելու համար, պայմանաւ որ երկու տարիէն յետոյ իւր շահէն մաս մը տայ Հիւանդանոցի : Այս առաջարկութիւնը Հիւանդանոցի Հողաբարձութեան ուշադրութեան յանձնուեր է :

— Սերաստիոյ ազգային գերեզմանատան համար տեղոյն ազգայնոց և յունաց մէջ բացուած վէճը խաղաղութեամբ վերջացունելու պաշտօնով յանձնաժողով մը կազմուեցաւ՝ երկու պատրիարքարանաց որդմամբ : Թանձնաժողովոյ անգամ են մեր Պատրիարքարանի կողմանէ՝ Սերաստիոյ Գեր. Առաջնորդն, Գալուստեան և Կարապետ Եֆէնտի Խաչատուրեան, իսկ յունական Պատրիարքարանի կողմանէ՝ Սերաստիոյ յոյն Մետրապօլիտն, և Պատրիարքարանի Գալուստեան և Կարապետ Եֆէնտի Խաչատուրեան : Սերաստիոյ Առաջնորդ Գեր. Տ. Պետրոս Սրբազան քանի մ'օր յառաջ Յունաց Ս. Պատրի-

արքին երթալով, խնդրոյն վրայ ամենայն ծանօթութիւն տուեր է : Այս գերեզմանատան խնդրոյն վրայ մեր արդէն երկար և մանրամասն տեղեկութիւններ հրատարակած ըլլալով՝ ընթերցողք անշուշտ կյիշեն թէ Սերաստիոյ յոյնք որչափ անիրաւաբար ջանահնար կլինին իւրացունել գերեզմանատունը, որ մեր ազգին դարաւոր սեպհականութիւնն է, կայսերական հրաւարտակներով հաստատուել ու վաւերացեալ : Յունաց Ս. Պատրիարքին համբաւեալ արդարասիրութեամբ վրասահելով՝ կսպասեմք խնդրոյն կարգադրութեան, և չեմք կարծեր որ չարաչար զղանք մեր քրիստոնէաբար և մարդասիրաբար ըրած ընդունելութեան վրայ :

— Կիլիկիոյ վիճակէն այս օրերս գրեր եկած են Պատրիարքարանի որ կզանգատին Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսին դէմ, ծանուցանելով թէ՛ Ս. Լուսաւորչի Աջը գուրս հանելով վիճակին այլ և այլ կողմերը շրջեցուցած և բազում դրամ հաւաքած է. թէ երկու անգամ Ս. Միւռնն օրհնած ու 200 հազար ղշի չափ գումար մ'առած է ուխտաւորներէ, և թէ՛ Կաթողիկոսը յանրաւի կտրանջայ Կիլիկիոյ վիճակն ապարդիւն ցոյց տալով և վանքին կարեւոր շինութիւններն չընելով, մինչդեռ իւր անձին համար մեծագումար դրամ վատնած ու հոյակապ շէնքեր կառուցած է :

— Ոստիկանութեան Գրնէն հայազգի քննիչ մը յատկացեր է՝ Պատրիարքարան երթալ և Տիգրանեան եպիսկոպոսը հարցաքննելու համար :

— Ս. Պատրիարք Հայրն ու վարչական խորհրդականք չեն ընդունել կրօնական խորհրդական Իզմիրեան գեր. Տ. Մատթէոս Սրբազանի հրաժարականը, և գրուեր է թէ ինքը վարչական մարմնոյն մէջ մեծ պէտք ունի. սակայն նորին գերապատուութիւնը երկրորդ հրաժարագիր մը զրկեր է :

— Ս. Պատրիարք Հօր կողմանէ գեր. Մկրտչան և Մինաս Չերազ էֆէնտի երկուշարթի գերմանա-կան դեսպանատունն երթալով շնորհաւորեցին Գերմանիոյ Կիյով կայսեր գահակալութեան 19-դ տարեդարձը :

— Ս. Պատրիարք Հայրը Ծննդ-տօնի օրերը Պատրիարքարանի մէջ անցոյց : Երեսփոխանը, վարչա-կան խորհրդականը, թաղական խորհրդականը, կղերականը և այլք շնորհաւորութեան գացին, ինչպէս նաև դեսպանատանց գըլ-խաւոր թարգմանը, յունաց գեր. փոխանորդն ժողովականաց ոմանց հետ, և Պաւլար գործակատա-րն : Արտաքին գործոց նախա-րար վսեմ. Ասիմ փաշա ալ իւր այցատունը զրկեց : Շնորհաւո-րութեան գրեր և այցատուններ եկան նաեւ օտար երկիրներէ նը-շանաւոր ազգայնոց և օտարազգ-եաց կողմանէ :

— Վարչական խորհուրդն ե-րէկ Պատրիարքարանի մէջ նիստ ընելով՝ գլխաւորաբար ելեւմուտ-ցոյցի խնդրով զբաղեցաւ : Վարչն ալ Գատը - գիւղ յարաբերու-թեանց խորհրդական Մոմճեան էֆէնտի տունը նիստ պիտի ը-նէ՝ յատկապէս Կիլիկիոյ կաթողի-կոսական խնդրոյն համար :

— Այլազեան Աբրահամ և Գէ-որգ էֆէնտիներու քոյրն, օրի-որդ Մարիամ Յ. Այվազեան Ծը-նընդեան տօնի առաջին օրը ի Գանատիլի ծաղիկ հասակն մէջ կնքեց մահկանացուն ի մեծ վիշտ իւր եղբարց ու պաշտօնակցի : Հե-տեւեալ օրը կատարուեցաւ յու-ղարկաւորութեան հանդէսը : Հան-գուցեալ օրիորդն իրեն սեպ-հական գոյքը գիւղին կարօտ աղջկանց բաշխել կտակեր, և գու-մար մ'ալ բաժին հաներ է գիւ-ղին Ս. Առաքելոց եկեղեցւոյն, ուր Ծննդեան տօնէ երկրորդ-օրը ամեն տարի պաշտօն ու Պա-տարագ պիտի մատուցուի իւր հոգւոյն համար : Օրիորդ. Այ-վազեան՝ նախանձելի և օրինա-կելի յիշատակ մը կ'իծողու, և այս իսկ մեծ միջթարութիւն է իւր հարազատաց ու պարագայից համար :

— Գատական խորհրդական էֆէն-տի կողմանէ :

« Ազգայնոց մէջ տեղի գտած դատական այլ եւ այլ խնդրոց մա-սին ժամանակիս պահանջմանց ըստ բաւականին համապատաս-խանելու կերպով ինչպէս նաեւ այս տեսակ խնդրոց առաւել կա-նոնաւոր ուղղութիւն և դիւրու-թիւն տալու նպատակաւ օրինա-գիրքի մը պէտքն խիստ զգալի եղած է, որու խմբագրութեանը

ձեռնարկած եմք արդէն :

« Այս փափուկ և կարեւոր գործն ի գլուխ հանելու և ազ-գային այս անհրաժեշտ պէտքն ալ ըստ կարելոյն յրացնելու հա-մար կը վերթամ հրաւիրել այն պատուարժան ազգայններն, որ իրենց հմուտութեամբն ու ձեռն-հասութեամբն այս տեսակ օրի-նագրքի մը ծրագիր եթէ ար-դէն պատրաստած են և կամ կը յօժարին պատրաստել, շնորհ ընեն ազգասիրաբար մեզ հաղոր-դել զայն փութով ի դիւրութիւն և յաջակցութիւն մեր այս ձեռ-նարկին, որ յետ լրանալոյ Ազ-գային ժողովոյ վաւերացման պի-տի ենթարկի, և մեր յանուն Ազ-գին հրապարակաւ մեր շնորհա-կալիքն պիտի յայտնեմք ամեն անոնց որ հաճեցան մեզ աջակից գտնուելու այս պարագային մէջ » :

— Կարենի կրթն գէկ. 19 թուով :

« Այս շարժու. Կարսէն քաղա-քն հասան մեծ. երկու եղբարք Շապանեան, յորոց մին Գրիգոր էֆէնտի քանի մ'ամսէ հետէ բացակայ էր, իսկ միւսն՝ Կարա-պետ էֆէնտի քանի մը տարիէ հետէ Եւրոպա և ուրիշ տեղեր կ'գտնուէր : Ազգայնոց և օտար-ազգեաց մեծ բազմութիւն ընդ-առաջ ենելով՝ մեծ հանդիսիւ և սիրոյ ու համակրական ցոյցերով քաղաք բերին : Շապանեան եղ-բարք ժողովրդական այս ցոյցե-րուն արժանի եղած են՝ իւրեանց ժողովրդատիրութեամբ ու բա-րեղործութեամբը :

« Օգերը շատ լաւ կերթան :

« Ազգային գործերը՝ արդէն ծանուցեալ անդհապոստիչ վիճա-կին մէջ կ'աշտնուին : »

— Կէյլէի Միջազգայն գէկա. 25 թուով :

« Լրագրոյդ մէջ Կէյլէի Միջա-զգայն նոյեմբեր և թուով դըր-ուած մի նամակ տեսնուեցաւ, ուր նամակագիրն որպէս թէ պա-րագայէն առիթ առնելով տեղւոյս պատուաւոր ազգայններէն Էլ-մասեան Սերովբէ էֆէնտիի դէմ կ'յարձակի : Նամակագիրն Էլմաս-եանի Կէյլէի գաւառական Մէ-նաֆիի արկղին գործակալութեան հաշիւը իրեն պատրուակ ընտ-րելով առանց փաստ մը ունե-նալու ի ձեռնն՝ կը կարծէ հա-տատել թէ նա ազգին և տէ-րութեան համար վնասակար անձ մ'է և թէ « Եթէ տէրութեան և ազգային պաշտօնի մը ընտրու-թիւն մը տեղի ունենայ՝ ամէն ջանք ի գործ կը դնէ որ ինքն ընտրուի », եւ այլն :

« Նախ կ'պատասխանեմք թէ Էլմասեանի հաշուետուութիւն մէջ ինն հազար զրուշի գումարի մը

բաց երեւնալէն իր շահամու և անարժան մէկը բլլալը չէրնար հաստատուիլ մանաւանդ որ այդ-հաշիւն դեռ աւարտած չէ և խնդրոյ տակ է. երկրորդ թէ՛ նորա կառավարական պաշտօն-ներու անցնիլն նոր բան մը չէ, զի Էլմասեան Պիտոյէթի դրու-թեան մուտ գտնելէն շատ ա-ռաջ ալ պաշտօններ ունեցած է տէրութեան և ազգային գործոց մէջ, ինչպէս տեղւոյս ազգային գիւղանի արձանագրութիւններէն յայտնի կերեւի : Զինքն պաշտօնի հասցնողը իր հնարքները չեն, այլ իւր արժանիքը՝ զոր քաջ կը ճա-նաչեն թէ՛ հայ թէ՛ տաճիկ և թէ՛ յոյն հասարակութիւնը : Ա-պացոյց՝ ահաւանիկ Տաալիի ժո-ղովոյն անգամ էր Էլմասեան երբ Պիտոյէթի դրութիւնը հա-տատուեցաւ, և այս դրութեան համեմատ տեղի ունեցած նոր ընտրութեան մէջ իւր հետ գրա-նուած ընտրելիներէն ու մենէն ա-ռաւել քուէ ստանալով՝ վերստին հաստատուեցաւ Պիտոյէթի ժո-ղովոյն մէջ այդ պաշտօնակարու-թեան արժանաւոր դատուելով :

« Նա երբէք պաշտօնի թեկնա-ծու չէ եղած իր շահամուտութիւնը յազեցնելու դիտմամբ, այլ միշտ օրինաւոր ընտրութեամբ և հա-սարակութեան համահաճ հաւա-նութեամբն անցած է այն գոր-ծոց գլուխը յոր կոչուած է : Էլ-մասեանի առ ազգն մատուցած ծառայութիւնն, անոր ազգա-սիրութեան չափն և անկարօտ վիճակ մ'ունենալն համայն տե-ղացիք քաջ գիտեն. զայս ապա-ցուցանելու համար հարկ է մեզ յիշել աստանօր թէ այժմ ուսումն առնող աղբատիկ աղայի մը թո-շակն ինքն կը հատուցանէ ազ-գասիրաբար, մինչդեռ անկէ շատ բարձր վիճակ ունեցող շատերն ընդհակառակն ազգայնոց ման-կրտին կուրացնելու կը ճգնին և կը յաջողին դժբաղդաբար հարց տգիտութենէն օգուտ քաղելով : Նամակագիր պարոնը, ո՛վ որ է, եթէ իր յօդուածներովն հրապա-րակի վրայ երեւիլ կուզէ, թող տեղւոյս ազգային գործոց ան-կերպարան վիճակին վրայ գրէ. ահա իրեն տալարեղ. աւելի կա-րելոր է ազգային վիճակին վը-րայ ուշադրութիւն դարձնել քան ազգին չվերաբերող հա-շիւներու :

« Բազմադիմի ծառայութիւն-ներովն ի վաղուց հասարակու-թեան ծանօթ այսպիսի անձի մը դէմ գործածուած անտեղի խօս-քերն սոսկ չարակամութեան ար-դասիք լինելով՝ հարկ համար-ուեցաւ հերքել զայն » : * * *

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ

Տակաւին կճեմուի թուրքօ-հելլեն սահմանաց խնդրն, և համայն գլխաւոր մայրաքաղա-քաց մէջ կառավարութիւնը ու լրագրութիւնը մասնաւորապէս սոյն խնդրով զբաղեալ կտեսնը-ուին : Եւրոպական իրաւարար յանձնաժողովոյ կազմութեան ա-ռաջարկութիւնը՝ որ խնդրոյն հանդոյցն լուծելու միակ միջոց կհամարուէր ի բաց թողուած է, Աթէնքէն ու Պօլսէն այլեւայլ ա-ռաջարկութեամբք մերժուելուն պատճառաւ. և կկարծուի թէ, մեծ տէրութեանց կողմանէ պի-տի ընդունուի Պօլսոյ մէջ գեռ-պանախորհրդոյ մը գումարման առաջարկութիւնը, զոր ի վեր հանեց Բ. Դուռը. սակայն տէ-րութեանց աւելցուցած մէկ պայ-մանաւն՝ որ է Յունաստանէն ալ պատուիրակ գտնուիլ : Բայց կա-րելի չէ համարիլ թէ այս է խնդրոյն բուն վիճակն, որովհե-տեւ ամեն օր նոր կերպարանք նոր գոյն կառնու. և խնդրոյն բուն տէրն եղողները՝ Յունաս-տան ու Թուրքիա՝ ամենայն ա-րագութեամբ ու փութով զին-ուորական պատրաստութիւնները կշարունակեն, և երկու կողմանց զօրութիւններն չափող ու ձեռող-ներու նպատաւոր ու անապաստ մակաբերութիւնք կլսուին հա-նապապ :

Ոչ սակաւ ուշադրութիւն դրա-ւած են այս օրերս դարձեալ ալպանիացիք : Օտար աղբիւրներէ լուրեր կը տրուին թէ ալպանիա-ցիք ապստամբական շարժումներ կընեն ընդդէմ Բ. Դրան, և մին-չեւ իսկ կուլ մը կ'ապստմեն՝ որ տեղի ունեցեր է օսմանեան զօ-րաց ու ալպանիացւոց մէջ. իսկ միւս կողմանէ թուրք լրագիրք գոհունակութիւն կ'այտնեն ալ-պանիացւոց համար, և կ'յաւե-լուն թէ ալպանիացիք արդարեւ կշարժին այս օրերս բայց Յու-նաստանի դէմ :

— Բ. Դուռը տեղեկագիր մը կ'ապտրաստէ եղեր՝ հելլենական խնդրոյն համար Պօլսոյ մէջ գու-մարելի դեսպանախորհրդին մա-տուցանելու համար :

— Ըստ Վաղըթի Գերմանիոյ կառավարութիւնը կ'ընայ, որ հելլենական խնդրոյն համար Բ. Դուռն ու դեսպանք բանակցին և դեսպանախորհրդոյն մէջ պատ-ւիրակ չունենայ Յունաստան :

— Կըսուի, թէ Ասիոյ կողմը պաշտօն մը պիտի տրուի Միւր-տիթներուն գլուխ Տուտա փա-շայի :

— Իզմիրի հիւպատոսը ծա-
նուցադիր մը տուեր են տեղա-
կան կառավարութեան՝ հասա-
րակաց անապահովութեան հա-
մար . և պատասխան տուեր են
թէ ոստիկանութիւնը պէտք ե-
ղած միջոցներն ի դործ պիտի
դնէ :

— Հասարակային շինուածոց
յանձնաժողովոյ անդամներէն Ա. հ-
մետ Բախմի փաշա, Եանեայի նա-
խորդ կուսակալն առջի օրը մայ-
րաքաղաքէս Գոսովա ուղեւորե-
ցաւ ինչ ինչ քննութեանց հա-
մար, իրեւն քարտուղար հետն
ունենալով Ռիւշտի պէյ և Սըրբի
էֆէնտի :

— Վաղըթ այս առաւօտ մեծ
գոհունակութիւն կ'այայտէ Գաղ-
ղիոյ կառավարութեան՝ մանա-
ւանդ արտաքին գործոց նախա-
րարին համար, գրեթէ թէ Յու-
նաստանը բնաւ չքաջալերէր հա-
կառակ յառաջագոյն տրուած
յոյսերու, և հանապազ կ'յեղ-
յեղէ թէ Պէրլինի վեհաժողովին
և դեսպանախորհրդոյն ըրած-
ներն որոշում չեն, այլ լոկ փա-
փաք մը, և թէ պէտք չէ վըս-
տահիլ ու յանդգնութեամբ ճամ-
բայ ելնել :

— Գերմանական դեսպան հաս-
ֆէլտ Կոմսն Պէրլինէն ճանբայ
ելեր է՝ մայրաքաղաքս դառնա-
լու համար :

— Փարիզի Տէպա լրագիրը
գրեր է, որ բազում են կարծող-
ներն թէ՝ հելլենական խնդիրն
շատ ժամանակ պիտի մնայ ա-
ռանց պատերազմին վճռոյն թող-
լոյ :

— Ըստ Թայմըզի՝ Պիզմարգ
իշխանը հեռագրով մը խորհուրդ-
տուեր է Բ. Դրան, որ պատե-
րազմին պատասխանատուութիւ-
նը Յունաստանի վրայ ծանրա-
ցունելու համար՝ Բ. Դրանը կա-
րելի եղածին չափ երկար ժամա-
նակ պաշտպանողական վիճակի
մէջ մնայ :

— Ենթիշէհիլէն առ Վաղըթ
գրուած նամակ մը լուր կուտայ,
թէ հեծեալազօրաց զնդապետ Խո-
մայիլ պէյ Ալաօնիայի կողմերը
ոսկիի ու արծաթի հանք գտած,
եւ օրինակներն հասարակային
շինուածոց յանձնաժողովոյ ան-
դամոց միոյն զրկած է, և թէ
կըսուի որ հարուստ հանք մ'է
և կառավարութիւնը մեծապէս
պիտի օգտի :

— Վաղըթ Քիւրտաստանէն
լուր տուեր է, թէ 5-10 հազար
քաջակորով քուրդք երեւելի
Եէյլի Սաաղդ էֆէնտիի տրամա-
դրութեան ներքեւ գրեր են զի-
րենք՝ Յունաստանի և Թուրքիոյ
մէջ պատերազմ բացուած ժա-

մանակ Յունաստանի վրայ յար-
ձակելու համար :

— Ըստ փափաքանոց Բ. Դր-
ան՝ քանի մը գերմանացի ծո-
վային սպայք ալ օսմանեան կա-
ռավարութեան ծովային պաշ-
տօններու մէջ պիտի մտնեն :

— Պօլսոյ մէկ նշանաւոր տու-
նին ալ, Սըվաճը օղլու անուան-
եալ, գործերը գաղթեցոյց անց-
եալ շարթու, որոյ պատճառ կը
համարուի Պարսկաստանի ճիւղին
մեծապէս փնտառելն դրամաց իջ-
նելէն : Պարտքը 91 հազար, իսկ
առնելիքը 134 հազար լիրա է
եղեր . կիսատանայ երկու տա-
րիէն վճարել 100 ին 5 տոկոսով և
վեցամսեայ բաժիններով : Ղալա-
թիոյ սեղանաւորաց արձնելին
է՝ 70 հազար լիրա : Այս տան
միջնորդն եղող Պ. Անտրէ Թօ-
միգօ անուն անձն ալ անանկա-
ցեր է՝ 16 հազար լիրա բացով :

— Առջի գիշեր իւսկիւստար
Սէլամիլէի կողմերը տըրթօր Գաս-
պարեանի բնակած տունը գո-
ղեր մտնելով բոլոր հանգերձե-
ղէնները և ուրիշ բաներ կողոպ-
տեր են . և այնչափ ունդորու-
թեամբ որ խոհանոցին մէջ լաւ
ճաշ մ'ալ ընելէն յետոյ մեկներ
են : Գողերն տանը բոլոր սեն-
եակները շրջեր և գրներ ալ կո-
տորեր են, բայց տանը մէջ գըտ-
նուողներէն ո'չ ոք չէ իմացեր :
Հետեւեալ օրը բարեկամք հան-
գերձ տուեր են տըրթօրին և
եղբօրը, որպէս զի կարենան
գուրս ելնել : Ոստիկանութեան
իմաց տրուեր է անմիջապէս . Այս
գէպքին վրայ, բոլոր թաղեցիք
այժմ անհանդիստ վիճակի մէջ
կգտնուին :

— Պօլիս նոր եկող Սէլանիկ-
ցի հրէայ վաճառական մը Պէյ-
օղլու իւր մէկ բարեկամին տունը
փնտառ՝ ժամանակ, մարդ մը
դէմն ելնելով՝ կ'ժանուցանէ թէ
փնտառած տանը սպասաւորն է
ինքը, և թէ տունը վարի կող-
մերը կգտնուի, և պատրաստ է
աւաջնորդել . հրէայն մեծապէս
գոհ լինելով այս մարդուն հետ
կերթայ . շատ մը ճանբորդելէն
յետոյ՝ երբ Ենթիշէհիլի կողմերը
ամայի փողոց մը կհասնին, ա-
ռաջնորդող անձը մէկ պէտքն հո-
գալու պատրուակաւ հովանոցը
հրէին կ'յանձնէ կերթայ, և քա-
նի մը մարդոց հետ վերադառ-
նալով խեղճը նեղը կգնեն և կը
յափշտակեն քովը գտնուած 103
լիրան ու մատանին : Հրէայն իս-
կոյն ոստիկանութեան կղիմէ, և
աւաղակները բռնուելով քննու-
թեան կենթարկուին, որոնք ճար-
տար ու ծանուցեալ ընկերութեան
մը անդամներն են եղեր :

— Կիպրոսի մէջ տեղի ունե-
ցած ողորման փնտնելն յառա-
ջագոյն պատմութեան տեղի
մեծ են ըստ վերջին տեղեկու-
թեանց : Բաց ի նիւթական և
երկրագործական ահագին փնա-
սուց, 15 հոգի ջրահեղձ եղեր
են և մահմետական մ'ալ տանը
փլատակաց ներքեւ մնացեր է :
Կառավարութիւնը ձեռնարկեր
է ի նպատակարար ողորդելոյ :

Ամերիկայի հանրապետու-
թեան ծովային գործոց նախա-
րարն առաջարկեր է խորհրդա-
րանին, որ ինչպէս յԱնգղիա նոյն-
պէս և յԱմերիկա վաճառական
նաւերն ի հարկին պատերազմա-
կանի վերածելու համար նոր օ-
րէնք մը սահմանուի :

— Ամերիկայի կառավարութիւնը
չորս խոշոր թնդանօթ ապաւեր
է Պօսթընի գործարանաց միոյն,
որոց նմանը չկայ մինչեւ ցարդ-
Ամերիկայի մէջ, և երկու տա-
րիէն պիտի լրանայ շինութիւնը :

— Աւստրիոյ գահաժառանգ
արչիդուքս Բօտօֆ առաջիկայ
ամսոյ մէջ եղիպտոս պիտի եր-
թայ, և Երուսաղէմ ալ ուխտի
պիտի ելնէ :

— Կհաւաստեն, թէ Պիզմարգ
իշխանի միջնորդութեամբ համա-
ձայնութիւն գոյացեր է Ռուսիոյ
և Աւստրիոյ տէրութեանց մէջ,
և հետեւաբար երկոյ կայսերաց
միութիւնն վերատին հաստատ-
ուած ըլլալով՝ կկարծուի թէ,
մօտեոս պիտի տեսակցին երեք
կայսերք :

— Անգղիոյ շատ կողմերը ա-
ռատ ձիւն տեղալով և ուժգին
փոթորիկներ պատահելով՝ ահա-
գին փնտնել եղեր են : Բա-
ղում երկաթուղիք ձեան տակ
մնացեր, և բազում նաւեր խոր-
տակեր ընկղմեր են :

— Ամերիկայի նախկին նախա-
գահ Կրանդ-զօրապետը պաշտօ-
նաւարութենէ վաղարեր է՝ ընդ-
հանրապէս զօրապետաց յատ-
կացեալ թոշակով :

— Սօֆիայի մէջ գտնուող
հելլենացիք տեսնելով որ հետըզ-
հետէ կաւենայ իւրեանց թիւն,
տեղւոյն հելլենական հիւպատո-
սարանին մէջ ժողովելով՝ հան-
գանակութեան տումար բացեր
են եկեղեցի ու վարժարան մը
հիմնելու նպատակաւ :

— Պուլլարիոյ ներկայ տար-
ւոյ երեւմտացոյցը կարգադրուեր
է : Մուտքն է 29 միլիոն 137 հա-
զար 975 ֆրանկ և նոյնչափ ելք,
յորմէ 1 միլիոն 695 հազար 700
ֆրանկը՝ հասարակաց կրթու-
թեան յատկացեալ է :

— Սերպիոյ ազգային խոր-
հրդարանը բացուեր, և իշխանը
իւր բացման ճառին մէջ գլխա-
ւորաբար Սերպիոյ հետ Աւրս-
տրիոյ ունեցած յարաբերութեանց
վրայ խօսեր է, որ երբեմն սաս-
տիկ ցրտացած էին և մինչեւ
իսկ յարաբերութեանց դադար-
ման երկիւղ կար, իսկ այժմբա-
ւական բարեկամացած են :

— Հապէշաց թագաւորն Գա-
հրէ երկու պաշտօնակալ զրկեր է
երկու քահանայից և խումբ մը
մարդոց հետ : Ասոնց պաշտօնին
վրայ դեռ որոշ ծանօթութիւն
չկայ, և բազում զրոյցներ կըս-
ուին : Ըստ ոմանց՝ նաւահանգիստ
մը և ազատ վաճառականու-
թիւն պիտի պահանջեն ե-
ղեր : Յայտնի է, թէ այս խըն-
դիրն նախորդ Խաիվին օրը ե-
րեւան ելած և անկէջ մնացած է :

— Ինչպէս Գաղղիոյ նոյնպէս
Խաիլիոյ լրագիրը այս օրերս ան-
դադար կհրատարակեն, թէ ի-
րենց կառավարութիւնը Թու-
նուսի տիրապետելու գիտաւո-
րութիւն չունին բնաւ, բայց չը
պիտի թողուն որ այս կամ այն
կառավարութիւնը Թունուսի իշ-
խանութեան վրայ ազդեցութիւն
բանեցունելու ելնէ : Այժմ բոլո-
րովին լուրթիւն կտիրէ Թունուսի
Պէյին հիւանդութեան վրայ, որ
երկու շաբաթ յառաջ մեծ կա-
րեւորութիւն ստացած էր, և
Պէյին հիւանդութիւնը ծանր
համարուելով յաջորդներ կնշա-
նակուէին :

Յորենոյ նոր Զաւաթ : Երկար ժա-
մանակէ հետէ ձեռնարկուած էր նոր
Զաւաթի մը շինութեան՝ Խապիւղի
կայսերական նաւարանին մէջ, որոյ
առաջին փորձն եղաւ անցեալները և
յաջող արդիւնք ունեցաւ : Զուգընթաց
վեց քարեր և հորիզոնական մեքենայ
մ'ուրի, 180 ձու գորութեամբ, զը-
լանին միջոցով (տիւմէզը) 38 հա-
րիւրամետր է և արագութիւնը մէկ
մետր և 28 հարիւրամետր : Առանցքը
սովորական ճնշմամբ մէկ վայրկեան մէջ
40 շրջան կ'ընէ : Երկու խողովակա-
ձեւ ջեռուցիչը շոգի կուտան և երկեր-
կու կրակարան տնին : Զաւաթը՝ 24
ժամու մէջ հինգ թօն անուի սպառե-
լով 1,200 քիլոկրամ կ'աղայ : Քարե-
րէն, բաժանիչներէն և պարապութեան
մէջ ջուրը բարձրացող գործիքէն զատ
մնացեալ գործիքներն, ինչպէս կրա-
կարանն, ջեռուցիչը և անիւներու մե-
քենայք նաւարանին գործարաններուն
մէջ շինուած են : Գոլութեան արժանի
են Հիւանի փաշայ, որ նաւարանին այս
ձեւովն տեսուէն է, և միանգամայն իւր
տրամադրութեան ներքեւ գտնուող
զլխաւոր գործաւորք և օգնականք,
որք այսքան լաւ կերպիւ ի գլուխ հա-
նած են իւրեանց յանձնուած գործն :
Նաւարանին այս ձեւն Հիւանի փաշայի
տեսլութեան ներքեւ մտնելէն հետէ,
շատ յառաջ գացած է, և Թուրք ձեռ-
քը գծադրեց ու շինեց ամեն տափ-
ճան զօրութեամբ մեքենայ : Զանքերն
առանց քաջալերութեան չեն մնար :

Գործարարները, ուրիշ գեղեցիկ արդիւնք ալ յառաջ բերաւ, վասնոր յաջողեցաւ աղիւս գործէլ, և այսպէս մեծ խնայողութիւն մի ապահովել կառավարութեան համար: Այսօր գործաւորք լաւ կերպիւ կը շինեն այն ամեն նիւթերն զորս պէտք էր օտարէն գնել: Ամենայն արտաքին ծախքերէ փախուստ տալու փափաքն այնքան մեծ է, որ չիւսնի փաշայ կը խնայ իւր գործարարնին համար պէտք եղածն ինքնին արտադրել:

Ի Ա Ս Ն ՀԱՐՊԻՅԵ ՆԵՉԱՐԷԹԻ

Հարպիյէ էլպիսէ անպարընա մէմհուրէն մահֆուզ տէօրթ թօփ նուսնէսինէ թաթպիգէն միւս պայեա օլունաճագ սէքսէն պին արշընտան իւզ պին արշընա գատար Մայա տաղը ապասը թատրի գարարընտան իթիպարէն եէկիրմի պիր կիւն զարֆընտա քեամիլէն թէյիմ օլընմագ, վէ հէր եէկիրմի պին արշընը թէսլիմ օլընտըգճա մագպուզ վիրիւմէք, վէ պէհասը մագպուզ սէնէտլէրինն վիրուտի իլէ մուամէլէսի խիթամընտա սիմ մէհիտիյէ օն տօգուզ զուրուհիսապը իլէ իքի օն պէշ կիւնտէ լէվաղիմաթ տայիրէսի վէզնէսինտէն վիրիւմէք, վէ բէսմը կէօմրիւյի իլէ թէպիլմինէ գատար քեաֆիէի մէսարիֆի միւթէհիւտէ այիտ օլմագ շարթը վէ շէրայիթի սայիրէսի իլէ պէհէր արշընը տօգսան իւշ փարայա օլարագ թաթպիէ օհտէսինտէ օլուպ իշպու քեանունի-սանիի բուսնին օնընճը հիւմաա իրթէսի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասսար պիլիճըա եէվմի մէքըիւրտէ գատարը գաթիսի վիրիլէճէյինտէն իթա իթմէյէ թաթպի օլանլէր, վէ օն իքինճի բազար իրթէսի կիւնի եիւզտէ պէշ թէնգիլինէ ըաղիպ պուլունանլէրին հարպիյէ նէզարէթի լէվաղիմաթը ուսուսիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի, վէ կէլմէյան զէվաթ իտէճէքլէրի թէնգիլաթը միւմգա վարագայի սահիհէ իլէ տայիրէի մէքըիւրէյէ պիլտիրմէլէրի իլան օլունուր: 1-1

5 քեանունի-սանի 1884

Ի Ա Ս Ն ՀԱՐՊԻՅԵ ՆԵՉԱՐԷԹԻ

Գաբանը տաղիգ տէկիրմանի հասըլաթընտան մէվճուտ օլուպ ֆիրուսթ օլընաճագ օլան իւշ եիւզ պին գըյէ քէքէկին էսմանը սիմ մէհիտիյէ օն տօգուզ զուրուշա օլարագ նագտէն վէ բէշինէն վէրիլէրէք թարիսի գատարընտան իթիպարէն օն պէշ կիւն զարֆընտա պէհէմէհալ քեամիլէն գալտըրըլմագ շարթը վէ շէրայիթի սայիրէսի իլէ իւ-

պու քեանունի սանիի բուսնին օն իքինճի բազար իրթէսի կիւնինէ գատար հէր կիւն միւզա-յիտէսի պիլիճըա եէվմի մէգ-քիւրտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն իշթիրայէ թաթպի օլանլարըն, վէ օն իւշինճիւ սալը կիւնիւ եիւզտէ պէշ գամմինէ ըաղիպ պուլունանլարըն հարպիյէ նէզարէթի լէվաղիմաթը ուսուսիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի վէ կէլմէյան զէվաթ օլտըլը հալտէ իտէճէքլէրի զամմի միւմգա վարագա սահիհէ իլէ տայիրէի մէգ-քիւրէյէ պիլտիրմէլէրի իլան օլունուր: 1-1

6 քեանունի սանի 96

Ի Ա Ս Ն ՀԱՐՊԻՅԵ ՆԵՉԱՐԷԹԻ

Ասաքիրի շահանէ լաղըմէսի իշուն միւպայիա օլունաճագ օլան մալիւմ էլմըգտար տաղիգ իլէ ճէնօլա բիրինճի վէ Սիպիր եաղը վէ շայիրին քեանունի սանիի բուսնին սէքիլինճի փէնշ-շէնպիհ կիւնինէ գատար միւնագասսար պիլիճըա եէվմի մէգ-քիւրտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէյինտէն իթա իթմէյէ թաթպի օլանլարըն, վէ օնընճը հիւմաա իրթէսի կիւնի եիւզտէ պէշ թէնգիլինէ ըաղիպ պուլունանլէրին հարպիյէ նէզարէթի լէվաղիմաթը ուսուսիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի, վէ կէլմէյան զէվաթ օլտըլը հալտէ իտէճէքլէրի թէնգիլաթը միւմգա վարագայի սահիհէ իլէ տայիրէի մէքըիւրէյէ պիլտիրմէլէրի իլան օլունուր: 2-2

1 քեանունի-սանի 1884

Կ. ՀԱՉԱՐԵԱՆ

ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԾԽԱՌՈՏԻ

Ծխախոտի հանրածանօթ վաճառականներէն Հաղարեան Կարապետ էֆէնտի որ երկար ժամանակէ հետէ Եւրոպայի հետ ծխախոտի վաճառականութեան յարաբերութիւն ունենալով մեծ հմտութիւն ու փորձառութիւն ստացած է, իւր արամադրութեան ներքեւ առած է այս անդամ երբեմն «Գանտիլի» անուանեալ գործարանը: Արդէն յայտնի է, թէ Հաղարեան էֆէնտի յատուկ գործակալներ ունի Ենիիճէ, Տըրամա, Գալաթ, Սամսուն, Պաֆրա և Տրապիզոն: Հետեւաբար ընտրութեան ու աժանութեան համար մեծ դիւրութիւններ կընծայէ: ուստի յիշեալ գործարանը դիմող ամեն կարգի յաճախորդք անտարակոյս գոհ պիտի լինին: Յատուկ յանձնարարաւթիւնը ալ ճշդիւ կկատարուին ամեն ճաշակի յաճախորդաց հա-

մար: Եւրոպա զրկուելիք ծխախոտք ազատ են պանսրըօլի տուրքէ:

Գործարանն է Պօլիս Մըսըր-չարչըր անկիւնը Գէթէնճիլէր-պաշը, Եւրոպաքճի խան թիւ 106

Գալաֆեան զրալաճառանոց-ներն կգտնուին հետեւեալ խիստ աժան գրեանք	Ղըշ.
Գերեզման Լեւոն վերլին թագ.	5
Ժիլ Պլաս	15
Պոնէո միլիոնաւոր Ա. Բ. Գ.	15
Հաշակաւոր Պորճիայք	10
Տաղք Հէքիմեանի	7
» Դուրեանի	10
Ընթերցասիրութիւն Զօրաեան	8
Խառնիւղի քնաշրջիլը	6
Հասունեան քաղաքականութիւն	7
Խորհրդածութիւն Բասկալայ	8
Նորընտիր հաւաքածոյ	2
Որթածաղիկ	2
Սլզիր կամ Ամերիկացիք	2
Ճիւղիթն Ա. հատոր	2
Լեզունի Բօլիթիք	1-50
Յաջորդութ. պատրիարքըն Լիւրդմ.	2
Ա. Պօղոսի եկեղ. զանգակահարը	2
Թէլէկրաֆ Բիսալէսի պատկերդ.	3
Նիւքտրական հեռագիր »	3
Բամբա կամ բարեկենդ. գիւրերնք	3
Տիւրպինի Աշգ	5
Յօսթ և Մարկիւս	1
Յովսէփ գեղեցիկ	2
Համ. նկար. պապական դրութ.	2
Բագամ ճէտվէրի	2
Տիւրքերական Ժողով	2
Եէմէք թէրթիպի	1
Սուտ լուսաւորչականք	1
Բարի իրկիւն Պարոն Բանթալոն	1
Սահմանադրական ճշմարտութ.	1
Նուէր հոգեւոր	1
Գուշակութիւնք օղոց	1
Պետիկին գրքոյիլը	1-50
Ժողովրդական մատենադարան	1
Մարիամ Ռօզա	1
Բալուր կոմս	1
Հրահանգ շերամատած.	1
Բարի Ֆրիտոյէնը	1
Հրահանգիչ վէպեր	1
Բարեպաշտ Մարիամ	— 50
Խոճկորակք	1
Պատմ. Հայոց և Աշխարհագր.	50
Ազգային հանդանակութիւն	1
Հարստութ. ճանքան Գանալինի	1
Բարոյական սկզբունք	50
Գաղտնիք կանանց	1
» կղերականութեան	1
Ծխախոտին և ընչաղեղին ազ-ցութիւնը	1
Գասապըն իփինէ պաղլանմըշ	50
Խալեար խանի պօրսային վիճակ	50
Թարիսի միւթէսար	50
Արայ գեղեցիկ	50
Գեղազրութիւն	50

Նորայրի Գաղղիարէն-Հայե-րէն բառարանին 33գ թերթն ևս հրատարակեցաւ: Գլխաւոր վաճառատեղին է Ֆրէնկեան գրատունը, Ուղուն չարչը թիւ 362. կգտնուի նաեւ ամեն Հայ գրա-վաճառաց քով, Արշակ էֆէնտիի թղթավաճառանոցն ի Ղալաթիա, և Վայսի քով ի մեծ փողոցն Բե-րայի: Իւրաքանչիւր թերթի գի-նըն է 60 փրջ արծաթ:

PILULES HOLLOWAY

ԴԵՂԱՅԱՏՔ ՀՈՒՍՈՒՆԻ

Լեարդի, ստամոքսի և աղիքներու ամեն տեսակ անկարգութեանց համար խիստ ընտիր է սոյն դեղահատը. ա-մեն ջղային տկարութեան ուժաթա-փութեան և տխրութեան համար. կը ջնջէ և անհետ կընէ ամեն տեսակ ան-չափաւորութեանց հետքերը: Սրտի և երիկամանց վրայ օգտակար ազդեցու-թիւն մ'ունի. արիւնը մաքրելով նոզա խանգարեալ վիճակը կը կանոնաւորէ, և գրգռելով կենսական գործարանները կը զօրացնէ: Իւր դեղական մեծ ազ-դեցութեամբ սրտախառնութիւն, կուծ-ուութիւն, մաղձային հիւանդութիւն-ներ, որովայնի մէջ լցուած կազեր, գլխի ցաւեր կը վանէ, մարտդութիւնը կը չափաւորի, և մարմինը մաքրուե-լով բոլոր այն աղտոգորութիւններէ որ շատ անգամ զանազան հիւանդութեանց սկզբնապատճառ կըլլան, առողջ ու-ժեղ և բնական շիրքը կը զգենու:

ONGUENT HOLLOWAY

ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈՒՍՈՒՆԻ

Մորթային հիւանդութիւնք և վէքք բուժելու մասին ունեցած պալսամա-կան յատկութեանցը Հաւասարի բը-նաւ ուրիշ դեղ մը. հին կամ նոր թու-նաւոր վէքքեր, ուռեցք, քաղցկեղ (շէնկէնէ), սրունից և ստեանց վէք-քեր կամ բոլորովին կանցնին և կամ կը լաւանան. օգտակար է նաեւ հարբուխի, հազի, սրտի բարախման, մանաւանդ օգտաւ (եէլ) ըստած հիւանդութեան: Իւր կաղաւթիչ, և զօրաւոր ազդեցու-թեամբ խոյլ (սքաւ) հիւանդու-թեան ապականիչ զօրութիւնը ի՞նչ աստիճան ո՞ր ըլլայ կը դիմադրաւէ:

Այս դեղերուն գործածութեան ե-ղանակը նշանակուած է իւրաքանչիւր փէ վէպ, որ կը գտնուի ամեն դե-ղավաճառներու քով, և մասնաւորա-պէս Պահճէ գաբու թաշ խանի կող-մերը Պ. Գասպարեանի գեղարանը Ն. 7 կը ծախուի:

Աւելի առնել ուզողը կը հրաւիրուի առ հեղինակն տօքթօր Հոլլուէ 'ի Լօնտօն Օքսփօրտ փողոց թիւ 533:

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ
10 Յունվար 1881

Բօնաօլիտէ	14 — 5
Երկաթուղեաց	Ֆրնգ. 47 —
Թրամուէյ	0. 1. 5 — 85
1863ի փոխառութիւն Ֆրնգ.	60 —
1865ի »	» 70 —
1869ի »	» 69 —
1872ի »	» 22 —

Օսմանեան լիւրան 100 զէն

Մէհիտիյէ	108 —
Մէթալիք	209 — 20
Հինգնոց	210 — 20
Վեցնոց	129 — 25
Պղինճ	750 —
Թղթադրամ	1205 —
Ռուսիոյ Բօլ	90 — 18
Գաղղիական լիւրա	87 — 20
Անգղիական »	110 — 7
Գրիմից	51 — 25

ՏՆՕՐԷՆ ԵՒ ՏԷՐ Հ. Ս. ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԶԱՐԳԱՐԵԱՆ
Կ. Պօլիս Սուլթան Համամ